

RECENSION

Eli Levén och Ester Martin Bergsmark

Pojktanten

Originaltitel: **Pojktanten**

Regi: **Ester Martin Bergsmark**

Producent: **Anna-Maria Kantarius**

Manus: **Ester Martin Bergsmark**

Foto: **Minka Jakerson & Ester Martin Bergsmark**

Medverkande: **Ester Martin Bergsmark, Eli Levén m fl.**

Sverige 2012

Längd: **1 tim 10 min**

Distributör: **AB Folkets Bio**

Pojktanten var från början tänkt som ett porträtt av författaren Eli Levén för svensk tv, men växte och blev ett stämningsstycke som landar någonstans mellan konstfilm och dokumentär. Ester Martin Bergsmarks (*Maggie vaknar på balkongen*, 2008) andra långfilm kryssar mellan barndomsminnen, snigelsymbolik och personliga reflektioner kring kärlek, sexualitet, utsatthet och vårt innersta mörker. Bildpoesin har tematiska och estetiska likheter med brittiska filmaren Derek Jarman, inte minst i hur konsthistoriens bild av martyren och helgonet Sebastian har påverkat både Eli och Jarman. Berättarstrukturen fylls ut med både filmskaparens voiceover och passager ur Levéns hyllade bok "Du är rötterna som sover vid mina fötter och håller jorden på plats".

Pojktanten börjar på en fest där Eli ska ta farväl av ungdomen och "dess helvete". Efter proklamerandet sitter Ester Martin och Eli och pratar i ett badkar genom hela filmen. Tankarna vandrar iväg

in i fantasier, hågkomster och olika alter ego i mer eller mindre drömska situationer medan paret rakar benen på varandra. Möbelen visar sig vara är en lysande miljö för bekännelser, berättelser, sorger och glädjeämnen.

Han berättar för sin själsfrände och oss hur hans identitet alltid har varit flytande och en förvirrande del av hans liv. Han bestämde sig för att bli en pojktant, en egenpåhittad benämning på både sin konststillhörighet och hur han uppfattar sig själv. Det blev också ett sätt att dra androgyniteten till sin spets och ett slags aggressivt finger till andras förväntningar och förutfattade meningar. Frågeställningar kring vad som är feminint, manligt eller androgynt upptar mycket av Elis tid. Att vara transsexuell kan betyda att du inte matchar eller måste höra hemma i det ena eller andra, varken det manliga eller kvinnliga.

Det jag faller mest för i Bergsmarks film är den fantastiska ljudsättningen. Genom att mixa högt ljud med lågt, dissonans med vackra stycken, låta musik följa bilderna i en perfekt dans och våga utmana sinnena blir filmen en ännu mer fysisk upplevelse. Ibland hackar *Pojktanten* en aning i styrsel och överdoserar i det självupptaget pretentiösa. Bergsmark tar igen det med ett sublimt användande av ljudkällor.

Bergsmarks film är vacker, modig och drabbande men bitvis hängande i luften som ett skissartat konstprojekt. Som en svensk pendang till Jonathan Caouettes finfina *Tarnation* (2003) funkar den alldeles strålande.

Fredrik Söderlund